

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 112)

■ **KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH**
(NR 91)

z dnia 20 listopada 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 112) Komisji Spraw Zagranicznych (nr 91)

20 listopada 2025 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej oraz Komisja Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Agnieszki Pomaskiej (KO)**, przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej, oraz posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, zrealizowały następujący porządek obrad:

- **pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 19 października 2018 r. (druk nr 1887).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Teofil Bartoszewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Michał Baranowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji do Spraw Unii Europejskiej, **Marek Siwiec** stały doradca Komisji Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji do Spraw Unii Europejskiej w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej; **Marta Artymińska** i **Bartosz Bąk** – z sekretariatu Komisji Spraw Zagranicznych w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Gajewski** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych.

Stwierdzam kworum na podstawie wyłożonej listy uczestników.

Witam serdecznie obecnych członków obu Komisji.

Zanim przejdziemy do obrad, chciałbym powiedzieć, że tak jak dwa tygodnie temu mieliśmy bardzo szczęśliwą okoliczność, że osoba z kręgu naszych doradców została wezwana do służby państwowej na jedno z najwyższych stanowisk – mówię tu o pani mecenas Zajdler – tak i tym razem mam dla państwa dobrą wiadomość, ponieważ doradca naszej Komisji, Marek Siwiec, został szefem struktur sejmowych – szefem Kancelarii Sejmu. Chciałbym w związku z tym pogratulować mu i powiedzieć, że pracujemy ze sobą od dawna, jeszcze w Parlamencie Europejskim. To jest bardzo merytoryczna współpraca dotycząca Ukrainy, polityki zagranicznej, jeśli chodzi o stosunki polsko-amerykańskie, polsko-izraelskie, a także w kontekście regionalnym. Współpracowaliśmy, rozwijając różne inicjatywy związane z Podbeskidziem. Cieszę się, że Marek zdecydował się zostać doradcą naszej Komisji. Wykonywał tę funkcję bardzo aktywnie, pozostając ze mną w niemal codziennym kontakcie. Tak że, Marku, bardzo ci za to dziękujemy. Jesteśmy zaszczytzeni, że z grona współpracowników naszej Komisji został powołany nowy szef Kancelarii Sejmu. Tam jest pan Marek Siwiec. Teraz brawa dla ciebie i kwiaty. Dziękujemy bardzo. Chcesz coś powiedzieć, tak? Proszę bardzo. Szef Kancelarii Sejmu zabierze teraz głos.

Stały doradca Komisji Spraw Zagranicznych Marek Siwiec:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Nie chcę przesadzić, ale jestem zaskoczony i wzruszony. Nie wiem, czy zasłużyłem na takie miłe pożegnanie. Chciałem państwu bardzo podziękować za ten ponad rok mojej obecności tutaj. Starałem się nie narzucać, ale od czasu do czasu coś napisać – i mam nadzieję, że to się przydało. Natomiast chciałbym państwa przekonać, że najbliższy czas, te dwa lata, które związane są ze zmianą marszałka i również objęciem przeze mnie funkcji, to będzie olbrzymia próba motywowania wszystkich państwa do jeszcze większej aktywności, do jeszcze mocniejszej działalności ze swoimi partnerami. Głównie myślę tutaj o sojusznikach i o budowaniu tego wizerunku, który

rozpoczyna się na najwyższych szczeblach. Mówię tu o tym, co robi prezydent Rzeczypospolitej, ale wymiar parlamentarny jako pieczęć, jako rodzaj confirmacji ma olbrzymie znaczenie. Myślę, że pana przewodniczącego nie trzeba do tego przekonywać. Również wiem, że państwo prowadzi bardzo aktywną politykę. W związku z tym mogę tylko tyle powiedzieć, że gdybym mógł być w jakikolwiek sposób pomocny w sprawach praktycznych – wiem, że to raz lepiej działa, raz gorzej, bo to są procedury, zawsze jakieś kłopoty bywają, przynajmniej znane mi są takie fakty – jestem do dyspozycji. Proszę mnie traktować jako doradcę społecznego i dokąd się da, będę pomagał. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dziękujemy bardzo, panie ministrze, i zapraszamy do współpracy z naszymi Komisjami.

Szanowni państwo, przechodzimy do realizacji porządku obrad posiedzenia obu Komisji, czyli do pierwszego czytania rządowego projektu ustawy o ratyfikacji umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Singapuru z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 19 października 2018 r. To jest druk nr 1887. Projekt został skierowany do naszych Komisji do pierwszego czytania w dniu 4 listopada. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu.

Bardzo proszę przedstawicieli wnioskodawców, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych pana Władysława Teofila Bartoszewskiego w pierwszej kolejności, a później podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii pana Michała Baranowskiego, o uzasadnienie projektu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski:

Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, dyskutowana ratyfikacja umowy o ochronie inwestycji pomiędzy Unią Europejską i Singapurem jest praktycznie identyczna jak ta, którą Wysokie Komisje zaakceptowały mniej więcej miesiąc temu, sześć tygodni temu, o ochronie inwestycji między Unią Europejską a Wietnamem. To jest dokładnie ten sam schemat.

Powodem, dla którego występujemy o ratyfikację, jest to, że do tej pory wszystkie umowy o ochronie inwestycji były oparte na bilateralnych ustaleniach, które były traktatowe, które były zawarte w początku lat 90. Nie muszę nikomu z państwa posłów tłumaczyć, że sytuacja ekonomiczna, gospodarcza Polski m.in. drastycznie się od tego czasu zmieniła i potrzebujemy innego poziomu zabezpieczeń.

Mechanizm jest dokładnie ten sam. Umowa zawarta między Unią Europejską a Singapurem powoduje, że nie ma możliwości wybierania sobie dowolnego sądu arbitrażowego, do którego w razie sporów o inwestycje można się udawać. Było to takie przeszukiwanie z jednej jurysdykcji do drugiej w zależności od tego, co komu bardziej pasowało. Tutaj, podobnie jak w sytuacji z Wietnamem, powstaje stały trybunał, który będzie oceniał, czy jakieś naruszenia praw inwestora miały miejsce. Co więcej – i to też miało miejsce w wypadku Wietnamu – tutaj, jeżeli zajdzie konieczność wypłaty kompensaty, to ona jest w pełni w wartości rynkowej, a nie uznaniowo, więc jest to znacząca poprawa sytuacji.

Gwoli ścisłości powiem tylko, że nie będę omawiał całej umowy do ratyfikacji, bo ona zawiera 383 strony, więc jest cokolwiek długa, ale jest to dokładnie lustrzany obraz umowy z Wietnamem.

Chciałem tylko podkreślić, że jeśli chodzi o inwestycje, to Polska zainwestowała w Singapurze ok. 24 mln euro, czyli stosunkowo jeszcze niedużo, ale UE prawie 300 mln euro, a skumulowane inwestycje Singapuru w Polsce to jest ponad 404 mln euro. Ale to nie oddaje stanu faktycznego, dlatego że inwestycje dokonywane w Polsce przez takie państwa jak Singapur nie są dokonywane bezpośrednio, tylko przez inne państwa unijne. Na przykład okazuje się, że jednym z największych inwestorów w Polsce jest Królestwo Niderlandów, ale to nie jest Królestwo Niderlandów, które inwestuje pieniądze, tylko spółki NV zarejestrowane w Holandii. Stąd nagle się okazuje, że największy inwestor jest z Niderlandów. W związku z tym trudno jest ocenić tak naprawdę pełną wartość inwestycji singapurskich w Polsce. One wzrastają, dlatego że wzrasta atrakcyjność Polski. W tej chwili Singapur zastanawia się nad zaangażowaniem swojego suwerennego funduszu, który jest ogromny, żeby właśnie inwestować zwłaszcza w logistykę, w infrastrukturę w Polsce.

Ponieważ jest to umowa, która zmienia, że tak powiem, Wietnam na Singapur, ale co do zasady jest taka sama, więc uprzejmie proszę Wysokie Komisje o zaakceptowanie ratyfikacji również tej umowy.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

I pan minister Baranowski.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Michał Baranowski:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, po pierwsze, pełna zgoda z ministrem Bartoszewskim. Ta ratyfikacja wynika z naszego zobowiązania z października 2018 r. Umowa uprości relacje inwestorskie i będzie się wiązała z lepszymi relacjami gospodarczymi między Polską a Singapurem.

Wchodząc troszeczkę w poziom detali, ale może ważnych, żeby w kilku słowach o tym powiedzieć, przedmiotowa umowa zawiera szereg postanowień chroniących inwestycje zagraniczne, które są bardziej korzystne dla Polski niż poprzednia zawarta dwustronna umowa inwestycyjna. Należy tu przede wszystkim wymienić postanowienia o międzynarodowym sądzie inwestycyjnym, o którym mówił pan minister, który będzie mógł lepiej chronić interesy państwa. Lepsza ochrona inwestorów państwa będzie możliwa ze względu na jego jednolite orzecznictwo. Istotne będzie również stałe grono pełnoetatowych sędziów, co uniemożliwi potencjalny konflikt interesów pomiędzy inwestorem a sędzią. Dodatkowo zawarcie umowy zmniejszy ryzyko niesłusznie wysokich kar dla państw w postępowaniu przed arbitrażem inwestycyjnym.

Ważnym elementem ochrony dla państwa przyjmującego inwestycję jest przede wszystkim doprecyzowanie ochrony w ramach klauzuli, tzw. klauzuli FET. W ramach umów inwestor będzie mógł pozwać państwo jedynie w związku z naruszeniem zawartym w zamkniętym katalogu naruszeń. Możemy państwu opowiedzieć o tym katalogu, ale nie chcę przedłużać naszej debaty.

Umowa ta po ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie zastąpi dwustronną umowę inwestycyjną o wzajemnym wspieraniu i ochronie inwestycji zawartą między Polską a Singapurem w czerwcu 1993 r. wraz z jej klauzulą przedłużonego obowiązywania. Tego rodzaju rozwiązanie jest korzystne, gdyż nie tworzy konieczności odrębnego rozwiązywania dwustronnej umowy inwestycyjnej, daje również możliwość zmiany zobowiązania za pomocą ratyfikacji jednej umowy. Należy podkreślić, że ratyfikacja tej umowy nie będzie miała konsekwencji politycznych ani społecznych. Tak jak mówił już pan minister, jest podobna do umowy z Wietnamem, o której już wcześniej rozmawialiśmy.

Umowa powinna wpłynąć pozytywnie na stosunki gospodarcze między Polską a Singapurem ze względu na możliwość przyciągnięcia nowych oraz utrzymanie istniejących inwestycji, a Singapur jest oczywiście bardzo dynamicznie rozwijającym się inwestorem w Europie. Jesteśmy oczywiście gotowi odpowiedzieć na państwa pytania w związku z tą umową. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Zgodnie z deklaracją pana ministra bardzo proszę o pytania, jeśli są. Pan przewodniczący Szynkowski vel Sęk.

Posel Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej.

Mam nie tyle pytania, co pewną refleksję. Mam głęboką nadzieję, że w tej chwili cykl zawierania tych umów – bo to już jest kolejna umowa po Kanadzie, Wietnamie zawierana przez Unię Europejską – rzeczywiście będzie prowadzić do sytuacji, w której prawa państw członkowskich Unii Europejskiej będą lepiej chronione, ale nie tylko w relacji ich inwestycji w krajach, z którymi te umowy są zawierane, bo na przykład w przypadku Singapuru polskie inwestycje to jest jakaś symboliczna historia... Natomiast przede wszystkim co do prawa państwa polskiego – nasz interes, może tak to określimy, powinien być chroniony w odniesieniu do inwestycji singapurskich w Polsce.

Tutaj jest wymienione w uzasadnieniu, jakie to są inwestycje. To są inwestycje firm działających bardzo często w sposób – nie nazwałbym tego: agresywny, ale niesłuchanie ofensywny, jak chodzi o rynki europejskie. W związku z tym warto by było przeprowadzić, pani przewodnicząca – wspominałem już o tym – taką szerszą, horyzontalną dyskusję, w której ujęlibyśmy

też kwestię tych zawieranych umów, ale taką szerszą dyskusję na temat konkurencyjności Unii Europejskiej w relacji z partnerami zewnętrznymi. Bo partnerzy zewnętrzni dzisiaj bardzo często są dużo bardziej konkurencyjni niż Unia Europejska na różnych polach, a Unia Europejska często niestety albo wprowadza regulacje, które tę sytuację pogarszają, albo nie czyni refleksji nad tym, że jesteśmy... Nie będę teraz wymieniał konkretnych państw, ale to są duzi partnerzy Unii Europejskiej, którzy doskonale sobie radzą na unijnym rynku, a UE, że tak powiem, na tym traci. W związku z tym chciałbym mieć taką gwarancję, że jednak jesteśmy świadomi tego problemu. Nie dotyczy to koniecznie tej konkretnej umowy, ale kolejne umowy też będą definiowały relacje Unii Europejskiej z partnerami zewnętrznymi, więc poruszam ten temat. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Przyjmuję wniosek.

Czy ktoś jeszcze ma jakieś pytania w tym punkcie? Nie. To, panie ministrze, proszę. Który z panów ministrów?

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Może ja odpowiem na jedno. Panie pośle, to jest rzeczywiście jedna z kolejnych umów między Unią Europejską a państwami trzecimi, które ratyfikujemy, ale to jest ostatnia umowa. Nie ma w tej chwili żadnych innych umów na horyzoncie. To jest jedno.

Drugie – oczywiście, jak słusznie powiedział pan minister Baranowski, ta umowa teraz będzie podlegała ratyfikacji, ale została podpisana za państwa rządów i nie było co do tego wątpliwości. Myślę, że ta ratyfikacja jest słuszna. Popieramy te umowy, bo one poprawiają sytuację polskich inwestorów. A jeśli chodzi o inwestorów singapurskich w Polsce, to są to w tej chwili przede wszystkim inwestorzy w logistykę morską czy nadmorską. Oni są dalej zainteresowani, żeby inwestować w port w Gdańsku i okolicy, a fundusze mają ogromne. Z naszego punktu widzenia to, żeby zrobić z naszego wybrzeża – Świnoujście, Szczecin, Gdańsk i Gdynia – centrum logistyczne nie tylko dla Polski, ale dla Europy Środkowej i Południowej, jest wyjątkowo korzystne. Zatem zachęcanie Singapurczyków do inwestowania tu bardziej jest moim zdaniem jak najbardziej korzystne. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dziękuję.

Zakończyliśmy dyskusję. Zamykam debatę i stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 1887. Czy przedstawiciele wnioskodawców chcą jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma uwag.

Czy do tytułu projektu ustawy są uwagi? Nie ma. Stwierdzam, że Komisje przyjęły tytuł projektu ustawy.

Przechodzimy do art. 1. Czy są do niego uwagi? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie art. 1.

Czy są uwagi do art. 2? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie art. 2.

Rozpatrzyliśmy cały projekt ustawy.

Czy musimy głosować? Chyba nie. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia ustawy? Nie widzę.

W związku z tym stwierdzam, że Komisje przyjęły sprawozdanie o przyjęciu projektu ustawy.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Pan poseł Truskolaski.

Poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Proponuję pana posła Patryka Gabriela.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Patryk Gabriel wyraził zgodę. Jest teraz na drugim posiedzeniu komisji, ale mam od niego zgodę. Czy są inne kandydatury? Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie widzę. W związku z tym pan poseł Patryk Gabriel będzie posłem sprawozdawcą.

Na tym porządek został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo dziękuję.